WOJEWODA OPOLSKI

ul. Piastowska 14
45-081 Opole

Opole, 13 października 2026 r.
FB.III.431.17.2026.AM

Pan
Kazimierz Szymański
Prezes Zarządu Fundacji
„Bądź Człowiekiem”
Ul. Wyzwolenia 7
47-225 Kędzierzyn - Koźle

Wystąpienie pokontrolne

I. Dane identyfikacyjne kontroli.

1) Nazwa i adres jednostki kontrolowanej: Fundacja „Bądź Człowiekiem”, ul. Wyzwolenia 7, 47-225 Kędzierzyn – Koźle (dalej: Fundacja).
2) Podstawa prawna podjęcia kontroli:
   - § 7 ust. 1 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego[1],
   - art. 29 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie[2] (dalej: ustawa).
3) Zakres kontroli:

a) przedmiot kontroli: prawidłowość gromadzenia i wydatkowania środków pochodzących z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych w organizacjach pożytku publicznego,
b) okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r.

4) Rodzaj kontroli: problemowa.
5) Tryb kontroli: zwykły.
6) Termin kontroli: od 1 do 14 września 2026 r.
7) Skład zespołu kontrolującego:

- Anna Marciniak – Starszy Inspektor wojewódzki Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu, upoważnienie znak: FB.III.057.35.2026 z 24 sierpnia 2026 r.

8) Imiona i nazwiska członków organu zarządzającego:

- Kazimierz Szymański – Prezes Zarządu,
- Małgorzata Kalisz – Sekretarz Zarządu,
- Marzena Janicka – Członek Zarządu.

[dowód str. 1-3]

[1] Dz.U. z 2018 r. poz. 2054.
[2] Dz. U. 2025 poz. 1338 z późn. zm.

9) Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w Fundacji pod poz. nr 4.

II. Ocena skontrolowanej działalności ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Ustalenia kontroli zawarto w protokole kontroli problemowej, podpisanym obustronnie 6 października 2026 r., do treści którego nie wniesiono wyjaśnień ani zastrzeżeń.

Działalność Fundacji w kontrolowanym zakresie ocenia się jako pozytywną z nieprawidłowością. Podstawą oceny pozytywnej było m.in:

- wykorzystanie środków pochodzących z 1,5% podatku dochodowego na sfinansowanie kosztów[3] w ramach działalność pożytku publicznego,
- prowadzenie ewidencji księgowej w sposób umożliwiający ustalenie przychodów, kosztów oraz stanu środków na pierwszy dzień okresu sprawozdawczego dla środków pochodzących z 1,5% podatku dochodowego,
- terminowe sporządzenie i zamieszczenie sprawozdania finansowego i merytorycznego za 2025 rok w bazie sprawozdań organizacji pożytku publicznego, na stronie internetowej Narodowego Instytutu Wolności.

Nieprawidłowość polegała na wykazaniu w części III pkt 3.3.1 rocznego sprawozdania z działalności organizacji pożytku publicznego za 2025 r. zaniżonej kwoty stanu środków pochodzących z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych na pierwszy dzień roku sprawozdawczego.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy, przekazuję wystąpienie pokontrolne.

Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego.

1. Prawne aspekty funkcjonowania Fundacji.

1.1. Ustalenia ogólne.

Fundacja:

- została ustanowiona przez fundatorów[4] aktem notarialnym z 14 stycznia 2000 r. w Kędzierzynie-Koźlu, przy ul. Szkolnej 15,
- jest wpisana do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem KRS 0000071851 i posiada status opp[5],
- posiada nr NIP 7491915622, REGON 532235599,
- nie prowadzi oddziałów terenowych,
- działa na podstawie statutu Fundacji[6] (dalej: Statut).

Terenem działania Fundacji jest obszar Polski a siedzibą jest miasto Kędzierzyn-Koźle. Zgodnie z wpisem w KRS organem sprawującym nadzór nad Fundacją jest Minister Zdrowia i Opieki Społecznej.

[dowód str. 4-13]

1.2. Spełnienie wymogów uprawniających Fundację do otrzymania statusu opp.

Fundacja prowadzi działalność społecznie użyteczną w sferze zadań publicznych określonych w ustawie, w zakresie:

- pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób (art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy),

[3] Ustalenie na podstawie próby kosztów opisanej w pkt 2.3.
[4] piętnaście spółek w większości wywodzących się z byłych Zakładów „Blachownia" w Kędzierzynie-Koźlu.
[5] zgodnie z aktualnym wpisem KRS (stan na 24 października 2024 r.). Ostatnia zmiana wpisu w KRS została dokonana 23 października 2024 r.
[6] Tekst jednolity Statutu Rada Fundacji przyjęła protokołem nr 1/2020 z posiedzenia Rady Fundacji „Bądź Człowiekiem" w Kędzierzynie – Koźlu z dnia 8 stycznia 2020 r.

- działalności na rzecz osób niepełnosprawnych (art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy).

Zgodnie z zapisami § 6 pkt I Statutu, celem Fundacji jest organizowanie ww. pomocy społecznej a także pomoc osobom chorym i niepełnosprawnym, w szczególności w zaopatrywaniu ich w przedmioty ortopedyczne, pomocnicze i środki medyczne.
Z zapisów § 6 pkt II Statutu wynika, że Fundacja realizuje cele w szczególności poprzez gromadzenie środków pieniężnych i rzeczowych oraz wydatkowanie dochodów na działalność statutową.
Wg Statutu Fundacja:

- prowadzi tylko działalność nieodpłatną pożytku publicznego[7], czym wypełniono dyspozycję art. 10 ust. 3 ustawy poprzez określenie w Statucie zakresu prowadzonej działalności,
- nie prowadzi działalności gospodarczej.

Ponadto ustalono, że Fundacja znajdowała się w wykazie organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych (dalej: pdof) w 2025 r., udostępnionym przez Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego[8], pod poz. nr 1658.

1.3. Władze Fundacji.

Organami Fundacji są:

- Rada Fundacji - posiada uprawnienia nadzorcze i wnioskodawcze. Tworzą ją m. in założyciele i członkowie wybrani wśród osób zasłużonych na polu ochrony zdrowia i pomocy społecznej. Kadencja Rady Fundacji jest bezterminowa. Rada spośród swoich członków wybiera Prezesa, Wiceprezesa i Sekretarza.
- Zarząd Fundacji –składa się z 1-3 członków i jest powoływany na okres 3 lat. W okresie objętym kontrolą Zarząd składał się z Prezesa, Sekretarza i Członka Zarządu. Zarząd zajmuje się m.in. kierowaniem działalnością Fundacji oraz reprezentowaniem jej na zewnątrz[9]. Z przedłożonej dokumentacji wynika, że Prezes oraz Członek Zarządu, swoją funkcję pełnili nieodpłatnie. Natomiast Sekretarz Zarządu zatrudniona była na podstawie umowy o pracę w wymiarze ¾ etatu na czas nieokreślony.
- Komisja Rewizyjna – składa się z trzech członków wybieranych przez radę Fundacji. Jej kadencja trwa 3 lata. Zajmuje się m.in. nadzorowaniem wszystkich dziedzin działalności Fundacji w szczególności ich zgodności z celami Fundacji.

2. Gromadzenie i wydatkowanie przez Fundację środków pochodzących z odpisu 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych.

Fundacja wykorzystywała do gromadzenia i wydatkowania środków z 1,5% pdof następujące rachunki bankowe:

a) BNP Paribas Bank Polska Spółka Akcyjna o numerach:

- 16 1750 0012 0000 0000 3472 8143 – konto pomocnicze lokacyjne wskazane do Urzędu Skarbowego w celu gromadzenia środków finansowych z 1,5% pdof – nr konta księgowego 111-BNPL[10],
- 19 1750 0012 0000 0000 3472 8089 – rachunek bieżący służący do dokonywania wydatków Fundacji– nr konta księgowego 111-BNPB[11].

[dowód str. 14-29]

[7] W zakresie objętym kodem PKD 94.99.Z -Działalność pozostałych organizacji członkowskich, gdzie indziej niesklasyfikowana. § 6 pkt II.4 Statutu.
[8] https://niw.gov.pl/opp/wykaz-opp/.
[9] Reprezentacja na zewnątrz może odbywać się tylko przez dwóch członków.
[10] pn. Rachunki bieżące w walucie krajowej – BNPL.
[11] pn. Rachunki bieżące w walucie krajowej – BNPB.

2.1. Księgi rachunkowe.

Fundacja posiadała dokumentację opisującą przyjęte przez nią zasady „politykę rachunkowości”[12] regulującą, że:

a) księgi rachunkowe Fundacji prowadzone są przy pomocy programu finansowo-księgowego (xxx),
b) na podstawie umowy zawartej 11 stycznia 2023 r.[13] prowadzenie ksiąg rachunkowych powierzono dla Biura Rachunkowego (xxx),
c) przychody z działalności statutowej odpłatnej i nieodpłatnej księguje się z podziałem na źródła uzyskania a koszty ewidencjonowane są w układzie funkcjonalno-podmiotowym zespołu 5, wg ich przeznaczenia na cele statutowe lub koszty administracji,
d) przy rozliczaniu kosztów statutowych przyjęto zasadę kasową, tzn. operacja w momencie zapłaty jest zaliczana w koszty.

W powyższym zakresie stwierdzono uchybienie polegające na braku aktualizacji polityki rachunkowości, o czym mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości[14], tj.:

1) nie zawarcie w polityce rachunkowości informacji o prowadzeniu ewidencji analitycznej w zakresie subkont podopiecznych oraz rozliczeń dotyczących stanu środków z 1,5% w formie kartotek papierowych.
   Zarząd Fundacji wyjaśnił, że powyższe: *(…) wynika z przeoczenia konieczności uzupełnienia o ten zapis Polityki rachunkowości przy przejściu na ewidencję komputerową. Zapis ten nie był uprzednio wymagany, gdyż księgi były prowadzone ręcznie.*
2) przyjęcie uproszczenia (pkt d powyżej) pozostającego w sprzeczności z art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości w zakresie operacji gospodarczych dotyczących kosztów i przychodów, które występują po dniu kończącym rok obrotowy, a dotyczą grudnia roku obrotowego, za który jest sporządzane sprawozdanie finansowe.
   Zarząd wyjaśnił, że: *(…) Zasada ta nie dotyczy wydatków oraz kosztów z przełomu roku obrotowego, które bez względu na termin zapłaty są przypisywane do okresu, którego dotyczą, zgodnie z zasadą memoriału. W polityce rachunkowości przeoczono doprecyzowanie tej zasady w zakresie ewidencji kosztów na przełomie roku obrotowego.*
   Ustalenia opisane w pkt 2.3. potwierdzają, że Fundacja ujęła w ewidencji księgowej koszty w kwocie 6 232,71 zł zgodnie z przepisami art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

[dowód str. 30-41]

Ustalono, że w księdze głównej były wyodrębnione konta:

a) kosztów w podziale na analitykę wg źródeł finansowania, tj.:
- 500 koszty działalności statutowej w podziale m.in. na:
  - 500-01 Stali podopieczni, w tym 500-01-01 Finansowanie z 1,5%,
  - 500-02 Pomoc społeczna, w tym 500-02-01 Finansowane z 1,5%,
- 501 koszty ogólnego zarządu (administracyjne) wg struktury kosztów i ze wskazaniem źródła finansowania:
  - 501-03 Wynagrodzenia – finansowane z 1,5%,
  - 501-04 Ubezpieczenia społeczne- finansowane z 1,5%.

[12] Zarządzenie nr 1/2023 Prezesa Zarządu Fundacji „Bądź Człowiekiem” z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie przyjęcia Polityki rachunkowości.
[13] Umowa Nr 2023/01/01 o prowadzenie przez biuro rachunkowe ksiąg rachunkowych. Umowa zawarta na czas nieokreślony.
[14] Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.

b) przychodów pochodzących z 1,5% pdof – konto 709 Pozostałe przychody statutowe z podziałem analitycznym, w tym na 709-01 Wpłaty z 1,5%.

Fundacja prowadziła tylko nieodpłatną działalność pożytku publicznego, w ramach której wyodrębniła przychody i koszty dotyczące odpisu z 1,5% pdof, czym wypełniono dyspozycję art. 10 ust. 1 ustawy.`

Ponadto w Fundacji obowiązywała Instrukcja obiegu i kontroli dokumentów wraz z zasadami postępowania z dokumentami przedkładanymi przez podopiecznych i ludzi ubogich[15] (dalej: Instrukcja), w której uregulowano m.in. zasady przyznawania pomocy:

- społecznej (doraźnej) realizowanej na podstawie pisemnej prośby złożonej w Fundacji.
- stałym podopiecznym w oparciu o dwustronne porozumienie[16] (dalej: Porozumienie), w którym szczegółowe zasady gromadzenia i wydatkowania środków finansowych, m.in. na leczenie i rehabilitację, zakup lekarstw dla Podopiecznych, zostały określone w dokumentach wskazanych w § 7 ww. Porozumienia tj. m.in. w: Regulaminie gromadzenia środków pieniężnych na koncie. Natomiast z § 3 ust. 4 Porozumienia wynika, że Fundacja jest beneficjentem i wyłącznym dysponentem środków finansowych z 1,5% pdof i dokonując ich podziału musi kierować się statutem, aby zagwarantować realizację wszystkich celów statutowych. Jeżeli pozostająca w dyspozycji, Fundacji kwota wystarczy na realizację innych celów Fundacja nie będzie obniżać wysokości wpływów ze wskazaniem Podopiecznego. Decyzję w sprawie podziału środków będzie podejmował Zarząd. Ustalono, że po otrzymaniu raportu z Urzędu Skarbowego dotyczącego wpłat z 1,5% pdof za rok 2024 Fundacja dokonała rozliczenia otrzymanych środków na środki dedykowane Podopiecznym i na działalność statutową Fundacji, co zostało potwierdzone w protokole nr 10/2025 z posiedzenia Zarządu Fundacji z dnia 3 października 2025 r. Postanowiono pobrać 15% w 2025 r. z wpłat Podopiecznych, ponieważ na koszty funkcjonowania Fundacji i pomoc doraźną dla ubogich i ciężko chorych potrzebne były znacznie większe nakłady.

[dowód str. 42-52]

2.2. Ewidencja przychodów.

Ewidencję księgową dla otrzymanych środków finansowych pochodzących z odpisu 1,5% pdof w 2025 r. prowadzono na koncie 709-01 w korespondencji z kontem 111-BNPL.

Kontroli poddano ewidencję księgową środków otrzymanych z urzędów skarbowych w 2025 r. z odpisu 1,5% pdof (100% otrzymanych środków), na ogólną kwotę 483 333,50 zł. W oparciu o wyciągi bankowe ustalono, że kwota wpływów zaewidencjonowana na koncie 709-01 oraz 111-BNPL jest zgodna z kwotą zawartą w wykazie Ministerstwa Finansów[17] oraz z wpływami na rachunek bankowy właściwy do przekazania 1,5% pdof w zakresie tych środków.

Stwierdzono, że na ww. rachunku bankowym były dokonywane także operacje dotyczące odsetek od założonych lokat ze środków pochodzących z 1,5% pdof oraz od salda dodatniego, które ewidencjonowano także na koncie 111-BNPL.

Wyodrębnioną ewidencję księgową w zakresie środków z 1,5% pdof, o której mowa w art. 27 ust. 2c ustawy, m.in. służącą do ustalenia wpływów i wydatków ze środków pochodzących z odpisu 1,5% pdof, w tym stanu środków na pierwszy dzień roku sprawozdawczego, wymaganego zapisami części III pkt 3.3.1. rocznego sprawozdania

[15] Uchwała nr VI/15/2022 Zarządu Fundacji „Bądź Człowiekiem” z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie aktualizacji Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów.
[16] Załącznik nr 1 do Instrukcji.
[17] Wykaz organizacji pożytku publicznego, które w 2025 r. otrzymały 1,5% należnego podatku za 2024 r. Pozycja 406 w wykazie. https://www.gov.pl/web/finanse/1-5-procent-podatku-dla-opp.

merytorycznego z działalności opp za 2025 r. (dalej: sprawozdanie merytoryczne), Fundacja prowadziła pomocniczo w formie papierowej kartoteki finansowej pn. Wpływy z 1,5%. Stan środków na 1 stycznia 2025 r. wynikający z kartoteki finansowej wynosił 271 442,69 zł i w tej samej wysokości został odzwierciedlony w ww. sprawozdaniu. Nieprawidłowość w tym zakresie opisano w pkt 4.2.

[dowód str. 53-79, 14-18]

Fundacja na 31 grudnia 2025 r. posiadała 76 aktywnych subkont dla podopiecznych[18], z którymi zawarła Porozumienie. Natomiast wpływy z tytułu odpisu 1,5% pdof w 2025 r. ze wskazaniem celu szczegółowego zostały zaewidencjonowane na 61 aktywnych subkontach w kwocie 454 591,50 zł. Pozostałe środki z 1,5% pdof w kwocie 28 742,00 zł były dedykowane Fundacji. Ponadto w oparciu o § 3 Porozumienia Zarząd Fundacji postanowił[19] w 2025 r. obniżyć kwoty podopiecznych zebrane z tytułu 1,5% podatku o 15% w celu zapewnienia płynności finansowej i możliwości realizacji wszystkich celów statutowych.

[dowód str. 57-63, 45-46]

2.3. Ewidencja poniesionych kosztów.

Zgodnie z § 4 pkt 5 Porozumienia Fundacja pokrywa koszty związane z przeprowadzeniem operacji, leczenia, rehabilitacji, zakupem lekarstw i sprzętu medycznego, poprawą bytu materialnego, dostosowaniem pomieszczeń do potrzeb chorego lub niepełnosprawnego oraz koszty związane z dojazdami[20] na leczenie, badania, konsultację, rehabilitację.

W okresie objętym kontrolą Fundacja poniosła koszty z 1,5% pdof w łącznej kwocie 331 276,32 zł, w tym:

- Koszty nieodpłatnej działalności pożytku publicznego w wysokości 264 763,80 zł (konta 500-01-01 i 500-02-01),
- Koszty administracyjne w wysokości 66 512,52 zł (konta 501-03 i 501-04).

[dowód str. 80-88, 147-148]

Kontroli poddano koszty ujęte na ww. kontach w styczniu i grudniu 2025 r. w wysokości 105 012,99 zł (31,70% wszystkich kosztów w roku 2025), które dotyczyły:

- Pomocy stałym podopiecznym Fundacji w wysokości 92 842,09 zł,
- Pomocy społecznej (doraźnej) dla potrzebujących w wysokości 1 085,48 zł,
- Wynagrodzeń (xxx) i pochodnych od wynagrodzeń w wysokości 11 085,42 zł.

Szczegółowe dane znajdują się w tabeli dołączonej do akt kontroli.

[dowód str. 89]

Listy płac oraz wnioski składane przez stałych podopiecznych lub ich opiekunów oraz od pozostałych osób potrzebujących pomocy finansowej wraz z załączonymi fakturami i rachunkami były opisane, sprawdzone pod względem formalnym i merytorycznym oraz podpisane przez Sekretarza Zarządu i zaakceptowane przez Prezesa Zarządu zgodnie z wewnętrznymi uregulowaniami oraz ustawą o rachunkowości. Ponadto listy płac i wnioski były oznaczone źródłem finansowania z 1,5%.

Wydatki ze środków 1,5% pdof w styczniu i grudniu 2025 r. wyniosły 105 702,99 zł.

[18] Imienna ewidencja analityczna w formie kart papierowych.
[19] Uchwała nr VIII/10/2025 Zarządu Fundacji „Bądź Człowiekiem” z dnia 3 października 2025 r. w sprawie wysokości kwoty potrąconej z uzyskanych wpływów z 1,5% podatku przez podopiecznych.
[20] Liczone wg zasad ustalonych w uchwale nr VI/4/2024 z 10 stycznia 2024 r.

Przeznaczenie	Wydatki 2025 /zł/ konto 111-BNPB	Uwagi
Pomoc stałym podopiecznym	93 532,09	w tym wydatek w kwocie 690,00 zł – koszt dotyczył grudnia 2024 r., wydatek poniesiony w styczniu 2025 r.
Pomoc społeczna (doraźna)	1 085,48	brak uwag
Wynagrodzenia (xxx) i pochodne od wynagrodzeń	11 085,42	Wydatki w styczniu 2025 dotyczą kosztów z grudnia 2024 r. w kwocie 5 542,71 zł. Natomiast wydatki z grudnia 2025 r. w kwocie 5 542,71 zł dotyczą kosztów za listopad 2025 r.
RAZEM	**105 702,99**	

[dowód str. 90-112, 164, 77, 19-29]

Stwierdzono, że otrzymane przez Fundację środki finansowe pochodzące z 1,5% pdof w kontrolowanym zakresie zostały wykorzystane na prowadzenie działalności pożytku publicznego, czym wypełniono dyspozycję art. 27 ust. 2 ustawy.

3. Prowadzenie promocji przez Fundację.

Fundacja w okresie objętym kontrolą poniosła koszty na prowadzenie promocji polegającej na publicznym zachęcaniu do przekazywania 1,5% w wysokości 11 623,50 zł, które zostały sfinansowane z innych środków niż 1,5% pdof.

[dowód str. 148]

4. Sprawozdania Fundacji.

Sprawozdanie finansowe i merytoryczne Fundacji za rok 2025 zostało udostępnione do publicznej wiadomości, poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Fundacji[21], czym wypełniono dyspozycję art. 23 ust. 2a ustawy.
Kontrola wykazała, że Fundacja zamieściła 28 kwietnia 2026 r. zatwierdzone sprawozdanie finansowe i sprawozdanie merytoryczne za 2025 rok w bazie sprawozdań organizacji pożytku publicznego na stronie internetowej Narodowego Instytutu Wolności, zgodnie z terminem wskazanym w art. 23 ust. 6 ustawy, tj. do 15 lipca roku następującego po roku, za który składane jest sprawozdanie finansowe i merytoryczne.

[dowód str. 113]

4.1. Sprawozdanie finansowe.

W wyniku analizy stwierdzono, że zatwierdzony bilans, rachunek zysków i strat (dalej RZiS) oraz informacja dodatkowa Fundacji za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. zostały sporządzone przez Zarząd zgodnie z załącznikiem nr 6 do ustawy o rachunkowości przeznaczonym m.in. dla Fundacji, co spełnia wymogi art. 46 ust. 5 pkt 6, 47 ust. 4 pkt 6, 48 ust. 5 ustawy o rachunkowości oraz art. 23 ust. 2 ustawy.
Ustalono, że sprawozdanie finansowe zostało:

- sporządzone w postaci elektronicznej i podpisane elektronicznie zgodnie z art. 45 ust. 1f ustawy o rachunkowości, w terminie wynikającym z art. 52 ust. 1 ustawy o rachunkowości, tj. do 31 marca 2026 r.
- zatwierdzone przez Radę Fundacji uchwałą nr 1/2026 z dnia 21 kwietnia 2026 r., tj. w terminie określonym w art. 53 ust. 1 ustawy o rachunkowości,

[21] https://www.badzczlowiekiem.pl/sprawozdania/

- złożone w wersji elektronicznej do Szefa KAS 4 maja 2026 r., z zachowaniem terminu przewidzianego w art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych[22], tj. w terminie 15 dni od dnia zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego.

Ustalono, że dane w zakresie środków z 1,5% pdof wykazane w sprawozdaniu finansowym są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

[dowód str. 114-149]

Prawidłowość ewidencji rozliczenia wyniku finansowego sprawdzono na przykładzie uchwały nr 2/2026 Rady Fundacji z 21 kwietnia 2026 r.[23], wg której zysk z 2025 r. w wysokości 132 934,02 zł postanowiono przeznaczyć na zwiększenie w 2026 r. przychodów statutowych.

Stwierdzono, że podjęta uchwała rozliczająca wynik finansowy ma odzwierciedlenie w księgach rachunkowych 2026 r., w postaci zapisu na kontach WN 860 Wynik finansowy i Ma 820 Rozliczenie wyniku finansowego.

[dowód str. 150-153, 142-143]

4.2. Sprawozdanie merytoryczne.

Fundacja sporządziła sprawozdanie merytoryczne za 2025 r. na wzorze wskazanym w rozporządzeniu Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego[24] wypełniając obowiązek sprawozdawczy, wynikający z art. 23 ust.1 w związku z art. 23 ust. 8 ustawy. Ustalono, że dane dotyczące środków z 1,5% pdof, ujęte w przedmiotowym sprawozdaniu są spójne z danymi ujętymi w ewidencji księgowej oraz sprawozdaniu finansowym z zastrzeżeniem opisanym poniżej.

[dowód str. 154-163, 147-148]

Stwierdzona nieprawidłowość:

- wykazanie w części III pkt 3.3.1. sprawozdania merytorycznego kwoty 271 442,69 zł zamiast 277 675,40 zł, czym naruszono zasady opisane w części III Instrukcji wypełniania sprawozdania merytorycznego zobowiązujące do wykazania tutaj wszystkich środków z 1,5% podatku, których organizacja nie wydatkowała w poprzednich latach.

Wykazana w sprawozdaniu kwota 271 442,69 zł wynikała z kartoteki finansowej pn. Wpływy z 1,5%. Natomiast prawidłowy stan środków na 1 stycznia 2025 r. powinien wynosić 277 675,40 zł, tj. więcej o 6 232,71 zł, w tym o środki w kwocie:

a) 690,00 zł, które zostały ujęte w księgach 2024 r. i dotyczyły zwrotu kosztów dojazdu poniesionych w 2024 r., natomiast przelew na konto podopiecznego został wykonany 20 stycznia 2025 r.
b) 5 542,71 zł, które zostały ujęte w księgach 2024 r. i dotyczyły wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń za grudzień 2024 r., natomiast przelewy na konto (xxx), ZUS i Urzędu Skarbowego zostały wykonane w styczniu 2025 r.
Zarząd Fundacji wyjaśnił, że takie działanie: *(…) było spowodowane złą interpretacją tego punktu sprawozdania. W związku z tym, że wyjątkowo w styczniu 2025 roku zrefundowano koszty poniesione przez podopiecznego fundacji w roku 2024 z uwagi na fakt, iż wysłany Pocztą Polską wniosek o refundację kosztów w grudniu 2024 listem poleconym, został przetrzymany w urzędzie pocztowym i dopiero po wielodniowych monitach jeszcze w grudniu 2024 (okres świąteczny), został dostarczony do Fundacji w styczniu 2025. Zarząd Fundacji "Bądź Człowiekiem" uznał, że Podopieczny powinien mieć zrefundowane koszty, gdyż nie z jego winy*

[22] Dz. U. z 2025 r. poz. 278 z późn. zm.
[23] Uchwała w sprawie rozliczenia wyniku finansowego Fundacji za okres od 1 stycznia 2025 do 31 grudnia 2025 r.
[24] Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów rocznego sprawozdania merytorycznego oraz rocznego uproszczonego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego. Dz. U. z 2018 r. poz. 2061 z późn. zm.

wniosek nie dotarł w terminie. W związku z powyższym uznano, że ten koszt (…) zgodnie z Ustawą o rachunkowości wchodzi w koszty roku 2024 i przyjęto, że środki te zostały wydatkowane, pomimo, iż fizycznie zostały wypłacone dopiero w styczniu 2025.

[dowód str. 66-76,41]

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

1. Wykazanie w części III pkt 3.3.1. sprawozdania merytorycznego za 2025 r. zaniżonej kwoty stanu środków na pierwszy dzień roku sprawozdawczego, pochodzących z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych. Przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów przez Zarząd. Skutkiem było naruszenie zasad Instrukcji wypełniania sprawozdania merytorycznego.

IV. Informacja o zastrzeżeniach zgłoszonych do protokołu kontroli i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń: do protokołu kontroli problemowej nie wniesiono zastrzeżeń.

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

W celu wyeliminowania stwierdzonej nieprawidłowości należy:

1. Dołożyć należytej staranności w celu zapewnienia zgodności danych wykazywanych w części III pkt 3.3.1 sprawozdania merytorycznego z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej w zakresie niewydatkowanych środków z 1,5% podatku dochodowego.

W celu usunięcia stwierdzonego uchybienia należy:

2. Zaktualizować politykę rachunkowości poprzez zawarcie informacji o formie prowadzonej ewidencji analitycznej w zakresie subkont podopiecznych i ustalania stanu środków na pierwszy dzień okresu sprawozdawczego oraz doprecyzować przyjęte uproszczenie w kontekście rozliczania kosztów statutowych po dniu kończącym rok obrotowy.

VI. Na podstawie art. 32 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w związku z § 20 ust. 1 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego[25], zwracam się o poinformowanie Wojewody Opolskiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego o sposobie usunięcia nieprawidłowości oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

Wojewoda Opolski

Monika Jurek

Wystąpienie pokontrolne zostało wydane w postaci elektronicznej i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

[25] Dz. U. z 2018 r. poz. 2054.